Należność pocztowa opłacona ryczałtem. Wilno, Wtorek 19 czerwca 1928 r. Cena 20 groszy

KURJER WILEŃSKI

Rok V. NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY. Nr. 136 (1183)

Sanacja finansów francuskich.

Jeszcze względnie niedawno, bo około 2-ch lat temu przepowiadano Francji kompletną ruinę finansową i walutową, a tymczasem w maju r. b. dokonano tam poważnych posunięć. W dziedzinie finansów, w wyniku których stabilizacja franka francuskiego, mocno zdyskredytowanego w czasach ostatnich, stanie się wkrótce faktem dokonanym dzięki rozsądnej polityce rządu, popartej przez społeczeństwo, które dało wielkie dowody zaufania dla rządu.

Ostatniem przygotowaniem do ustawowej stabilizacji franka francuskiego, która ma niebawem nastąpić, było rozpisanie pożyczki konsolidacyjnej, której sukces przekroczył wszelkie oczekiwania i nadzieje. Oto w przeciągu 7 dniu (7 — 14 maja) pożyczka ta dała zgórą 13 miljardów franków francuskich, co w przybliżeniu wynosi około 525 miljonów dolarów. W ten sposób pożyczka ta dała sumę rekordową w odniesieniu do wszystkich europejskich pożyczek powojennych.

Zasadnicze rysy zamierzonej stabilizacji przedstawiają się następująco. Kredyty skarbu w Banku Francji mają być nieodwołalnie i stanowczo zamknięte z tem, że dotychczasowy dług w kwocie około 23 i pół miljardów franków powinien być pokryty. Nadto potrzebne są ca 7 i pół miljarda franków na umorzenie zobowiązań krótkoterminowych i wreszcie do 1 i pół miljarda franków na stworzenie specjalnych rezerw skarbowych. Łączna zatem suma potrzebna dla uregulowania tych zobowiązań skarbu francuskiego wynosi w przybliżeniu 32 i pół miljarda franków.

Po zwaloryzowaniu zapasów złota Banku Francji w kwocie przeszło 4 miljardów franków złotych, powstał zysk bilansowy w wysokości ca 16,5 miljardów franków, bowiem zapasy te figurują w bilansach, w sumie nominalnej. Następnie banknoty, opiewające na drobne kwoty, mają być przejęte przez skarb i zastąpione biletami zdawkowemi i bilonem, co da do 3 miljardów franków. Reszta sum pokryta zostanie z pożyczki konsolidacyjnej.

Jak słychać, rząd francuski zamierza wprowadzić zasadę wymienialności banknotów na złoto, na co m. i. wskazują także i znaczne zakupy złota na rynku amerykańskim.

Łączy się to także z zamiarami rządu francuskiego odzyskania wpływu finansowego, który posiadała Francja przed wojną na kontynencie, kiedy kapitał francuski był poważnie zaangażowany w szeregu państw europejskich, szczególnie w Rosji. Już w chwili obecnej zapasy złota, znajdujące się w Banku Francji, wynoszą przeszło 4 miljardy franków złotych, zaś zapasy dewiz do $1^1/_2$ miljarda dolarów. Wpływy kapitału francuskiego zaczynają zyskiwać na znaczeniu i już np. w chwili obecnej banki paryskie prowadzą pertraktacje w sprawie podjęcia się przeprowadzenia stabilizacji waluty rumuńskiej i mają sfinansować pożyczkę stabilizacyjną Rumunji. Nadmienić trzeba, iż warunki kredytowe we Francji sprzyjają tej ekspansji kapitału, bowiem np. stopa dyskontowa wynosi tu o 1 proc. mniej niż w bankach amerykańskich i Banku Angiji oraz o $3^1/_2$% mniej, niż w Banku Rzeszy.

Stabilizacja waluty francuskiej oraz powrót dawnej potęgi finansowej francuskiej nie mogą przejść niepostrzeżenie dla Polski. Złączona sojuszem militarno-politycznym z Francją, Polska stanowi naturalny teren dla zinwestowania kapitałów francuskich. Jest to tembardziej możliwe, że Polska posiada znaczne bogactwa naturalne, które z powodu braku kapitału dotąd pozostają niewykorzystane. Przed wojną kapitały francuskie były przeważnie inwestowane na rynku rosyjskim, który obecnie nie może być brany w rachubę, a zatem niewątpliwie siły te skierują się w stronę Polski, której stanowisko gospodarcze zostanie przez to wzmocnione.

A. D.

Rewolucja komunistyczna w Grecji?

Strajk 250 tysięcy robotników.

WIEDEŃ, 18.VI. (Pat). Telegraphen Company donosi z Białogrodu, że dziś rozpoczął się w Grecji generalny strajk robotników. Wedle tymczasowych obliczeń strajkuje 250 tys. robotników. Rząd grecki polecił obsadzić elektrownię w Atenach wojskiem. — Także i budynki publiczne i fabryki chronione są przez oddziały wojskowe.

Krwawe walki uliczne.

WIEDEŃ, 18.VI. (Pat). Dzienniki wiedeńskie donoszą z Salonik, że strajk robotników tytoniowych przybiera poważne formy. Ruch strajkowy ogarnął całą Grecję. Wśród robotników panuje niebezpieczne wrzenie. Cały ruch przybiera charakter rewolucji. Rząd zdecydował się na energiczne zarządzenia przeciwko ruchowi. W wielu miejscach policja i wojsko jest w pogotowiu. Przyszło już do poważnych starć.

W Salonikach, Pireusie i Dramie przyszło do krwawych walk ulicznych. W Pireusie strajkujący budowali na ulicach barykady, przyczem doszło do wymiany strzałów między strajkującymi i policją, Starcia trwały całą noc. Policja jest bezsilna wobec strajkujących.— Musiano zawezwać do pomocy wojsko. Mimo to nie udało się wypędzić robotników z barykad. Robotnicy elektrowni i kolei planują urządzenie strajku generalnego.

W Drama rozegrały się krwawe walki uliczne, które trwały aż do rana. Na placu boju legło 30 robotników. Wśród wojska i policji jest kilkuset rannych. Także i w Cawalla miały miejsce walki uliczne. Dziś, t. j. w poniedziałek w całej Grecji ma być proklamowany strajk generalny. Powszechnie panuje przekonanie, że akcja strajkujących robotników ma charakter rewolucji, a celem jej jest proklamowanie dyktatury proletarjatu.

Eskadra lotnicza solidaryzuje się z robotnikami.

WIEDEŃ, 18.VI (Pat). Wedle depesz z Białogrodu pierwsza eskadra greeka miała oświadczyć swą solidarność ze strajkującymi robotnikami. Wszystkie pociągi, odjeżdżające z Aten do Salonik zostały zatrzymane w miejscowości Trikala z powodu strajku kolejowego. Policja salonicka aresztowała wielu przywódców komunistycznych.

Administracja w drodze iskrowej poleciła komendantowi krążownika Avaroff, znajdującego na morzu Śródziemnem wrócić bezzwłocznie do Pireus, gdzie otrzyma dalsze instrukcje.

Pangalos przywódcą rewolucjonistów.

SALONIKI, 18.VI. (Pat.) Sądzą tutaj, że b. dyktator Pangalos pozostaje w kontakcie ze strajkującymi robotnikami. Z tego powodu wzmocniono straż przed zamkiem, w którym Pangalos jest internowany. Obawiają się, że strajkujący robotnicy zechcą uwolnić Pangalosa.

Dzień polityczny.

(Tel. od wł. kor. z Warszawy).

Senacka komisja skarbowo-budżetowa na na wniosek sen. *Szarskiego* (BBWR) przyjęła budżet państwa na rok 1928/29 w brzmieniu uchwalonem przez Sejm. We środę dnia 20 b. m. budżet wejdzie pod obrady Senatu.

*

W dniu wczorajszym, jak podaje „Epoka" przybył do Warszawy *p. Harrison* wicegubernator Banku Federalnego w Nowym Yorku. — *p. Harrison* jest kierownikiem oddziału zagranicznego Banku Federalnego i w tym charakterze odegrał doniosłą rolę przy realizacji polskiej pożyczki i stabilizacyjnej.

Przyjazd p. Harrisona ma charakter kurtuazyjny. Rewizotuje on wiceprezesa Banku Polskiego p. Feliksa Młynarskiego, który w roku ubiegłym współpracował w Nowym Yorku z Bankiem Federalnym. Pobyt p. Harrisona w Warszawie potrwa jeszcze kilka dni. W ciągu tego czasu odbędzie on konferencje z członkami rządu i Banku Polskiego. (Pat)

*

P. minister Rolnictwa *Karol Niezabytowski* powrócił wczoraj do Warszawy ze Swisłoczy, gdzie bawił w niedzielę 17 b.m. na uroczystości odsłonięcia pomnika Traugutta, jako reprezentant rządu. (Pat)

*

Ministerstwo Skarbu komunikuje, iż wiadomość podana przez niektóre dzienniki o mającej jakoby nastąpić nominacji *p. Stanisława Dzierżanowskiego* na stanowisko prezesa P.K.O. nie odpowiada prawdzie. (Pat)

Słuszne żądanie Zw. Polaków w Niemczech.

BERLIN. 18.VI. (Pat). Jak donosi „Dziennik Berliński" Związek Polaków w Niemczech wystosował do rządu Rzeszy i do rządu pruskiego memorjały, w których żąda przyznania mniejszości polskiej w drodze, czy to dekretu, czy to odpowiedniego wniosku ustawodawczego po jednym mandacie do Sejmu i Reichstagu.

Memorjał przypomina, że już przed rokiem niemal Związek Polaków wniósł do rządu pruskiego i rządu Rzeszy inny memorjał w sprawie ordynacji wyborczej, w którym domagał się przyznania mniejszościom narodowym w Niemczech prawa do posiadania jednego okręgu państwowego, obejmującego cały obszar Rzeszy i Prus, ponieważ mniejszości narodowych nie można traktować jako drobnych partyjek ułamkowych i nie są one partją polityczną w zwykłem znaczeniu.

Z życia Polaków w Chinach.

Kolonja polska w Charbinie uroczyście obchodziła dzień Święta Narodowego 3 Maja. Solenne nabożeństwo w kościele św. Stanisława w Charbinie celebrował ks. Gerard Piotrowski, administrator apostolski, w asystencji dwóch księży. W godzinach od 13 do 14 w południe zastępca delegata R. P. przyjmował w wielkiej sali Gospody Polskiej władze miejscowe, ciała konsularne i kolonję polską. W sali udekorowanej kwiatami, zgotowano dla gości przyjęcie. Zebrało się około 200 osób. Życzenia złożyli wszyscy dygnitarze chińscy z gen. Dżan-Huan-Sianem na czele, wszyscy konsulowie (oprócz sowieckiego. którzy jak zwykle, nadesłali życzenia na piśmie), oraz znaczna ilość Polaków. O 7 wieczorem w tejże sali odbył się uroczysty obchód, organizowany przez zarząd Stow. „Gospoda Polska", na którym zastępca delegata wygłosił odczyt historyczny o Konstytucji 3 Maja. Po odczycie kółko miłośników sceny zademonstrowało kilka patrjotycznych, żywych obrazów, a dalszą część wieczoru wypełniły deklamacje, oraz pokaz ćwiczeń zbiorowych harcerzy.

Obchód 3 Maja w Charbinie zgromadził całą tamtejszą Polonję i wywarł na zebranych jaknajmilsze wrażenie. Pod koniec wieczoru zainicjowano składkę na rzecz Macierzy Szkolnej, która dała bardzo pokaźny dochód.

Brednie sowieckie o rokowaniach polsko-litewskich.

Raudonasis Artojas (Mińsk) z dn. 1 b. m. pisząc o rokowaniach polsko-litewskich zaznacza, „iż pod płaszczykiem t. zw. oficjalnych konferencyj i posiedzeń, które nie przynoszą realnych rezultatów, toczą się tajne rokowania Woldemarasa z Zaleskim za pośrednictwem Anglji i Francji. Celem tych ukrytych przed oczyma narodu litewskiego konszachtów jest wciągnięcie Litwy do bloku antysowieckiego wzamian za 10 miljonów dolarów, jakie Holówko raczył ofiarować Waldemarasowi na otarcie łez po stracie Wilna". Pismo nawołuje robotników i włościan litewskich do zbrojnych protestów", przeciwko zdradzieckim zakusom szajki faszystowskiej, która dąży do uczynienia z Litwy barjery imperjalizmu zachodnio-europejskiego oraz kolonji polskiej, konferując tymczasem o wielkość łapówki".

Zjazd Litwinów na Białejrusi Sowieckiej.

„Raudonasis Artojas" (Mińsk) z dnia 1 bm. pisze o zjeździe komunistów litewskich z całej Białejrusi, jaki odbył się w Mińsku dn. 15—17 maja 1928 r.:

Zjazd przyjął sprawozdanie z działalności Okręgowych Biur Litewskich w Orszy, Witebsku i Połocku w dziedzinie organizacyj kolektywnych gospodarstw litewskich, propagandy komunistycznej, oraz w dziedzinie kulturalnej. Skonstatowano wielki postęp wśród robotników i włościan litewskich na Białejrusi w powyższych dziedzinach, oraz postanowiono rozwinąć nadal energiczną propagandę w celu przekonania włościan litewskich do organizowania kolektywnych gospodarstw, do propagandy antyreligijnej i organizowania t. zw. czerwonych kółek młodzieży wiejskiej, szkół, bibljotek etc.

Wymowny objaw nastroju ludności ukraińskiej.

Prasa małopolska donosi o niezwykłym i wysoce znamiennym fakcie, ilustrującym nastrój wśród ludności ukraińskiej. Oto rada gminna wsi Zalesie w pow. borszczowskim woj. tarnopolskie zwróciła się do powiatowych czynników rządowych z prośbą o wzięcie udziału w charakterze członków w organizowanej przez tamtejszą ludność akcji **budowy pomnika Marszałka Piłsudskiego**, jaki ludność postanowiła samorzutnie wznieść na swoich gruntach. Nadmienić należy, że Zalesie jest miejscowością poza licznemi jednostkami polskiemi, **zamieszkałą** przez ludność **nawskroś ukraińską**. Jest to więc fakt, niezmiernie wymowny, a stwierdzający, że rządy Marszałka **Piłsudskiego** znajdują **w masach ukraińskich zrozumienie i uznanie**, sama zaś Jego osoba cieszy się u nich najgłębszą i prawdziwą czcią.

Pochlebna opinja obca o dziale polskim na wystawie w Kolonji.

Naczelny redaktor „Ost Deutsche Morgenpost" Hans Schadenwaldt, który uchodzi w Niemczech za zdolnego dziennikarza i za znawcę stosunków w Polsce wydał w artykule swoim „Ein Gang durch des Statenhaus der Internationalen Presseausstellung" z dnia 6 b. m. następującą opinję o prasie polskiej na wystawie w Kolonji:

„Silnie obesłaną i skuteczną przez jej zręczne ugrupowanie jest wystawa polska. Zwiedzający ją odnosi wrażenie, że prasa w Polsce poczęła się rozwijać na amerykańską skalę i że prasa mniejszościowa wszystkich języków żyje w najpiękniejszej zgodzie obok prasy narodu polskiego. Należy stwierdzić, że zadanie reklamowe polskiej wystawy osiągnięte zostało bodaj najlepiej ze wszystkich innych celów. Zbiór dzieł o Polsce, o jej dziennikarstwie. czytelnia z najaktualniejszymi dziennikami i czasopismami, stwarzają fascynujący przegląd polskich środków propagandowych. Prasa-radjo, prasa-komunikacja, prasa sztuka, wydawnictwa bibljofilów, kurjoza dziennikarskie, stwarzają tak obszerny obraz rozwoju Polski, że można dojść do zbyt pochopnych niekrytycznych wniosków. Wizerunki Piłsudskiego i Mościckiego stanowią symbol śmiałego rzutu rozwojowego, młodej Republiki Polskiej".

Popierajcie Ligę Morską i Rzeczną!

Woldemaras na kongresie szaulisów w Kownie.

Wojowniczość gen. Daukantasa.

KOWNO, 18. VI. (Tel. wł.) W niedzielę i poniedziałek w Kownie odbył się kongres Związku Strzelców Litewskich (Szaulisów) Z obszernemi mowami wystąpili prezez ministrów Woldemaras i minister wojny Daukantas.

Woldemaras przedstawił przebieg obrad genewskich nad konfliktem litewsko-polskim i podkreślił, **że wielkie mocarstwa pragną jego zdaniem zmusić Litwę do pogodzenia się z Polską. Jednakże rząd litewski broni niezachwianie interesów litewskiego narodu.**

Gen. Daukantas stwierdził, że kwestja litewsko-polska w Genewie odłożona została do jesieni. W obecnej chwili, zdaniem generała, nie można powiedzieć czy rozwiązanie konfliktu nastąpi drogą pokojową, czy też siłą oręża. Przemówienie swe Daukantas zakończył słowami: „Zwyciężymy, albo padniemy".

Dziś wybrany został nowy zarząd centralny związku. Najwięcej głosów otrzymał Daukantas. Adwokat Skipitis, dotychczasowy przewodniczący zarządu centralnego do nowego zarządu nie wszedł.

Krytyka stanowiska przedstawiciela Finlandji w Lidze Narodów.

KOWNO, 18-VI. (Tel. wł.). „Lietuvos Aidas" w artykule wstępnym ostro krytykuje zachowanie się finlandzkiego ministra Spraw Zagranicznych Prokopego w Radzie Ligi Narodów przy rozpatrywaniu sprawy polsko-litewskiej. Prokope wraz z innymi członkami Rady miał głosować na korzyść Polski. Takie stanowisko Finlandji — pisze „Lietuvos Aidas" — wywołuje na Litwie zdumienie, gdyż Finlandja wybrana została do Rady w charakterze przedstawicielki krajów bałtyckich i reprezentuje tam nietylko swe własne interesy.

Losy „Italji" i jej załogi.

Na poszukiwanie załogi sterowca.

RZYM, 18.VI. (Pat). „Titta di Milano" donosi radjotelegraficznie, że lotnicy Larsen i Holm odlecieli na poszukiwanie załogi sterowca „Italja". Dotychczas brak jest wiadomości o ich locie. Niezwłocznie po powrocie lotników ma być wysłany do miejsca przez nich wskazanego patrol na sankach.

W drodze na Spitzberg.

TROMSOE, 18.VI. (Pat.) Lotnik Guilbaud przybył tu dziś o godz. 6-ej Prawdopodobnie w godzinach rannych odleci on w dalszą drogę na Spitzberg. Przeprowadzone badania meteorologiczne są pomyślne.

Kontakt z gen. Nobilem.

RZYM, 18.VI. (Pat.) Lotnicy Larsen i Lutzov-Holm po odbyciu lotu w poszukiwaniu załogi sterowca „Italia" oświadczyli, iż nie dostrzegli jej, natomiast Nobile zawiadomił drogą radjową statek „Citta di Milano" iż widział samoloty. W depeszy swej Nobile określa położenie geograficzne, w którem się obecnie znajduje.

„Lwów" walczy z burzami.

WARSZAWA, 18.VI. (Pat.) Statek szkolny „Lwów", który wyruszył w pierwszych dniach b. m. z Gdyni, udając się w podróż ćwiczebną na morze Czarne, nadesłał 15 b. m. depeszę iskrową, że napotkał w Sundzie na przeciwne wichry, które zmusiły go do postoju na kotwicy w Hesingör.

W dalszym ciągu podróży silny strom, panujący w Skagerakku spowodował zawinięcie statku do portu Skagen. W dalszą drogę kapitan „Lwowa" zamierzał wyruszyć 15. b. m.

Prace regjonalne Jedynki.

Zjazd regjonalny posłów wileńskich i nowogródzkich B. B. w Nowogródku.

W niedzielę dn. 17 b. m. odbył się w Nowogródku zjazd regjonalny posłów i senatorów B. B. dwóch grup parlamentarnych Wileńskiej i Nowogródzkiej. Obradom przewodniczył poseł Jan Piłsudski. W zjeździe oprócz posłów i senatorów wzięli udział wojewodowie *Beczkowicz* i *Raczkiewicz*, kurator *Pogorzelski*, nacz. wydz. narodowościowego z Warszawy *Suchenek*, zastęp. wojewody *Godlewski*, naczelnicy *Jarecki* i *Kirtiklis*, zast. nacz. *Wejngarten*, starosta nowogródzki *Hryniewski*, przedstawiciel Instytutu Badań Narodowościowych w Warszawie *M. Świechowski*, redaktorowie *Świderski* i *Kamieński*.

Na porządku dziennym były sprawy gospodarki leśnej i eksportu drzewa w związku z umowami, mającemi być zawartemi z Niemcami, co dla stosunków naszych ma ogromne znaczenie, poza tem miało być omawiane zagadnienie białoruskie wogóle i związana z niem sprawa szkolnictwa białoruskiego, oraz zagadnienie ewentualnego przeniesienia siedziby województwa nowogródzkiego do Baranowicz.

Pierwszy referat dwugodzinny o gospodarce i polityce leśnej w związku z eksportem drzewnym wygłosił poseł *Mieczysław Raczkiewicz*, zgłaszając cały szereg konkretnych wniosków. W korreferacie odpowiadał i częściowo uzupełniał b. rzeczowy referat posła Raczkiewicza senator *Wańkowicz*. Na tem narazie obrady w tej sprawie zostały przerwane do czasu rozesłania przez referenta członkom zjazdu wniosków, sformułowanych na piśmie, celem dokładniejszego zaznajomienia się z nimi.

Wojewoda Beczkowicz obiecał dostarczenie do tego czasu materjałów, dotyczących gospodarki leśnej województwa nowogródzkiego.

Po przerwie politycznej stronę zagadnienia białoruskiego w dłuższym referacie omówił senator *Witold Abramowicz*, dając przegląd historyczny ruchu białoruskiego i podnosząc wagę rozwiązania zagadnienia białoruskiego dla Państwa Polskiego.

O stanie szkolnictwa białoruskiego, jego potrzebach i tych potrzeb ujęciu mówił poseł *Kazimierz Okulicz*, stawiając konkretne propozycje i wnioski.

W dyskusji zabrali głos poseł *Mackiewicz* i *Kamiński*. Poseł Mackiewicz odpowiadając panu Abramowiczowi mówił o metodach ujmowania zagadnienia białoruskiego, a poseł Kamiński podkreślając konieczność zaspokojenia słusznych potrzeb ludności białoruskiej w dziedzinie szkolnej i kulturalnej poparł wywody referenta uzupełniając zgłoszone przez niego wnioski.

Wobec spóźnionej pory obrady przerwano, postanawiając kontynuowanie ich w dniach najbliższych w Warszawie.

Silne lotnictwo—to potęga państwa!

Zadania wileńskiego i nowogródzkiego koła Jedynki.

Wywiad z posłem Janem Piłsudskim.

NOWOGRÓDEK, 18-VI. (Tel. wł.). W poniedziałek, 18 b. m. pos. Jan Piłsudski, przewodniczący wileńsko-nowogródzkiego koła regjonalnego posłów i senatorów udzielił naszemu korespondentowi wywiadu, w którym na pytanie, jakie są najbliższe zadania kół regjonalnych odpowiedział:

„Ponieważ podstawowe zagadnienia dotyczące tych ziem muszą być wspólnie rozwiązane i wymagają jednolitego stanowiska, wobec tego posłowie koła wileńskiego i nowogródzkiego w sprawach tych będą na terenie Sejmu występowali bezwzględnie razem, jak również sprawy te będą omawiane na wspólnych posiedzeniach. Jednem z zadań kół jest utrzymywanie kontaktu z miejscowemi władzami. Dalej też właśnie zadaniem obu tych kół wileńskie i nowogródzkie, które jednakowo odbywają wspólne zebrania, jak np.: wczorajsze w Nowogródku, na którem omawiana była między innemi sprawa szkolnictwa białoruskiego oraz sprawa eksportu drzewa. Ostatnio w Warszawie omówiono też wspólnie sprawę przepisania tytułów własności, następnie sprawę ustawy o uwłaszczeniu długoletnich dzierżawców i opracowano nawet w tej mierze odpowiedni projekt, ale wobec tego, że Ministerstwo przedstawiło już swój projekt, projekt koła pozostanie jako materjał do dyskusji.

Sprawą obchodzącą te ziemie jest np.: kwestja nowelizacji X t. zbioru ustaw oraz sprawa zmniejszenia kar za nielegalną uprawę tytoniu, poruszona na prośbę tutejszej ludności przy rozpatrywaniu ustawy o amnestji. Przewidziane jest mianowicie zmniejszenie kar w sposób następujący: kary za nielegalną uprawę tytoniu na przestrzeni do 20 m. odpadają, gdy zaś chodzi o uprawę na przestrzeni ponad 20 m. dotychczasowa kara po 20 zł. za metr uległaby zmniejszeniu do 1 zł. Jutro ta sprawa ma być omawiana na plenum Sejmu".

Na zapytanie, jakie są wspólne cechy tych ziem interlokutor nasz odpowiedział: „Przedewszystkiem wspólna struktura narodowościowa i wyznaniowa, gdyż tak jeden, jak i drugi teren, tak Wileńszczyznę, jak i Nowogródczyznę zamieszkują Polacy i Białorusini, i katolicy i prawosławni. Dalej jednakowa struktura rolna, gdyż tak tu, jak i tam są identyczne stosunki rolne. Stąd też wynika konieczność jednakowego traktowania tych ziem, gdy chodzi o sprawy reformy rolnej, komasacji, przemysłu rolnego i przemysłu drzewnego. Wreszcie jednolity układ prawny, oraz kwestje komunikacyjne. To też przy budowie kolei Słonim-Nowogródek Mołodeczno muszą być brane pod uwagę nietylko potrzeby Nowogródczyzny, ale również i potrzeby Wileńszczyzny, w której interesie leży dalsze przedłużenie tej kolei na Druję. Kwestje narodowościowe i wyznaniowe mogą być również identyczne w odniesieniu do kilku powiatów woj. białostockiego i poleskiego, a nawet ostatnio odezwały się głosy ze strony mieszkańców Polesia, ażeby sprawy narodowościowe omawiać wspólnie z kołem regjonalnem wileńsko-nowogródzkiem".

Na zapytanie w jaki sposób koła zamierzają utrzymywać kontakt ze społeczeństwem pos. Piłsudski oświadczył: „Przedewszystkiem przez mężów zaufania, którzy będą wkrótce mianowani na całym terenie tych województw, a następnie przez wojewódzkie komitety regjonalne zebrania poselskie, wiece i zjazdy. Szczególnie wykorzystywane będą zjazdy najrozmaitszych organizacyj, na których poszczególni posłowie będą zdawali sprawozdania o dotychczasowych wynikach pracy. Zwłaszcza wykorzystany będzie okres wakacyjny, gdy posłowie poświęcić będą mogli tym zagadnieniom więcej czasu, niż to się działo dotychczas".

Zebranie Woj. Komitetu Regjon. w Wilnie.

W ślad za odbytem przed paru dniami zebraniem Warszawskiego Wojewódzkiego Komitetu Regjonalnego, zawiązane we wszystkich województwach analogiczne komitety regjonalne przystępują już do pracy.

Na dzień 25 b. m. zwołane zostało w Wilnie przez wileńskiego wojewodę p. Władysława Raczkiewicza pierwsze organizacyjne zebranie Komitetu Wileńskiego, którego skład osobowy został już definitywnie ustalony. W zebraniu organizacyjnem wspomnianego komitetu wezmą udział przedstawiciele państwowych władz centralnych, zaproszeni specjalnie przez woj. Raczkiewicza.

Z organizacji pracy.

Staraniem Wileńskiego Woj. Sekretarjatu B. B. zorganizowany został w Wilnie niezwykle ciekawy odczyt na temat „Kooperacji pracy", wygłoszony przez członka Komisji Opinjodawczej Pracy przy prezesie Rady Ministrów p. J. Wolskiego. W odczycie tym prelegent poruszył niezmiernie interesujący i aktualny, zwłaszcza dzisiaj temat, tyczący zagadnień nietylko regjonalnych, ale i zagadnień natury ogólnej, obchodzących cały świat pracowniczy.

Konferencja w sprawach regjonalnych Wołynia.

Dnia 17 czerwca pod przewodnictwem p. wojewody Necka przy udziale posłów i senatorów BBWR z Wołynia, szefa gabinetu prezesa Rady Ministrów p. Józefskiego oraz 120 polskich i ukraińskich przedstawicieli wszystkich dziedzin życia gospodarczego i społecznego odbyła się w Łucku konferencja poświęcona sprawom regjonalnym Wołynia.

Po referacie wicewojewody Gintowta Dziewałtowskiego wyjaśniającym istotę i cel regjonalizmu oraz rys historyczny tej idei, po przemówieniu wojewody Necka, który scharakteryzował formę udziału czynnika obywatelskiego w administrowaniu państwem oraz przedstawił projekt działalności wojewódzkiego komitetu regjonalnego i po obszernej dyskusji zebrani jednomyślnie zgłosili akces do rady regjonalnej i komitetu oraz wyłonionych sekcyj: kulturalno oświatowej i gospodarczej. Po południu odbyły się posiedzenia każdej z tych sekcyj, na których ustalono program działalności oraz konkretne potrzeby.

Na kierownika sekcji gospodarczej powołano p. Gatowskiego zaś kulturalno-oświatowej kuratora Szelągowskiego. W skład komitetu powołano 30 osób. Sekcja gospodarcza wyłoniła szereg pod. sekcyj, tak jak i sekcja kulturalno oświatowa. Na posiedzeniu poszczególnych sekcyj ustalono szereg tematów do opracowania z różnych aktualnych dziedzin życia Wołynia.

Zebranie grupy regjonalnej woj. krakowskiego.

KRYNICA. 18.VI. Pat. W dniu wczorajszym odbyło się tu zebranie grupy regjonalnej posłów i senatorów BBWR województwa krakowskiego pod przewodnictwem pos. Tadeusza Dybowskiego przy udziale z ramienia władz wojewody Darowskiego, wicewojewody dr. Ducha i starosty nowosądeckiego Typrowicza, dyrektora zakładu zdrojowego w Krynicy oraz burmistrza Krynicy. Referat o potrzebach m. Krakowa wygłosił prezydent miasta Rolle, który stwierdził, że przyszłość miasta musi się oprzeć na podstawach wynikających z jego historji i położenia geograficznego.

Po pierwsze: Kraków powinien być centrum gospodarczem dla województwa Krakowskiego i południowych powiatów b. Kongresówki i Górnego Śląska, 2) ośrodkiem kultury dla całego państwa, 3) ważną bazą ruchu turystycznego. Potrzeby te wymagają ulepszenia środków komunikacyjnych, budowy i rozwoju placówek kulturalno-oświatowych, ochrony zabytków i dzieł sztuki Krakowa oraz ochrony rozwijającego się ruchu turystycznego. W końcu prezydent Rolle omawiał sprawy samorządowe.

Następnie pos. Dybowski wygłosił referat na temat polityki zdrojowiskowej, wysuwając szereg postulatów. Po szeregu referatów i dyskusji na wniosek dr. Pochmarskiego i pos. Dybowskiego postanowiono do dnia 1 lipca r. b. przygotować wnioski w omawianych sprawach które po przyjęciu przez prezydjum BBWR zostaną złożone w Sejmie.

Horoskopy rokowań polsko-litewskich.

BERLIN, 18-VI. (Pat). „Vossische Ztg" donosząc o ponownem podjęciu w końcu czerwca rokowań polsko-litewskich wyraża przypuszczenie, że bardzo zdecydowane napomnienia, wygłoszone w Genewie pod adresem Litwy wzywające Litwę do ustępliwości podziałają owocnie na dalszy tok rokowań polsko-litewskich.

Zamach bombowy na dygnitarzy sowieckich.

Nocy onegdajszej na szlaku kolejowym Mińsk—Orsza nieznani sprawcy omal nie spowodowali katastrofy kolejowej, która w skutkach swoich mogła pociągnąć wiele ofiar w ludziach.

Na wzmiankowanym wyżej odcinku kolejowym na 10 minut przed nadejściem pociągu, którym miało przejeżdżać kilku wybitnych dygnitarzy sowieckich znaleziono bombę zegarową.

Władze sowieckie wszczęły energiczne śledztwo celem ujęcia sprawców niedoszłego do skutku zamachu.

Nowi zwycięscy Oceanu.

LONDYN, 18-6. (Pat). Agencja Reutera podaje: Wodnopłatowiec „Przyjaźń", na którym lotniczka miss Earhard i lotnik Stultz odlecieli wczoraj z Nowej Funlandji z zamiarem przelecenia przez Atlantyk wylądował w Walji dzisiaj popołudniu o godzinie 12 min. 40.

NOWY-YORK, 18-VI. (Pat). Wiadomość o pomyślnym dokonaniu lotu transatlantyckiego przez młodą Amerykankę rozpowszechniła się z niesłychaną szybkością w Ameryce wywołując powszechną radość. Miss Boll, której nie przypadnie już w udziale zaszczyt dokonania pierwszego przelotu przez Atlantyk przez kobietę odzywa się jednak z największem uznaniem o miss Earhard.

Odsłonięcie pomnika Stefana Żeromskiego w Nałęczowie.

Dn. 17 b.m. odbyła się w Nałęczowie podniosła uroczystość poświęcenia pierwszego na ziemiach polskich pomnika Stefana Żeromskiego. Na uroczystość, która zgromadziła liczne rzesze okoliczn. ludności wiejskiej, przybyli między innemi minister oświaty Dobrucki, marszałek Senatu Szymański, dyrektor departamentu sztuki i kultury Skotnicki, wojewoda lubelski Remiszewski, dowódca O. K. I generał Jung, prezydent miasta Lublina Pączek, oraz liczni przedstawiciele literatury, sztuki, prasy i organizacyj społecznych. Przybyła również rodzina twórcy z p. Anną Żeromską i córką Moniką. O godzinie 13.30 zgromadzili się przybyli na pięknym placyku wewnątrz prastarego parku nałęczowskiego, gdzie wśród wyniosłych topoli stanął na cokole z czerwonego granitu pomnik wielkiego pisarze, wykonany przez znanego artystę rzeźbiarza Żurakowskiego, a przedstawiający bronzową maskę twórcy „Popiołów" wspartą na bloku z białego kamienia. Dokoła pomnika ułożono przeliczne wieńce. Imieniem komitetu budowy dr. Szokalski przekazał pomnik zarządowi Nałęczowa. W imieniu zarządu mec. Drzewiecki złożył ślubowanie, że otoczy należną opieką czcigodną pamiątkę.

W chwili odsłonięcia pomnika złożył imieniem rządu wieniec minister Dobrucki, poczem wygłoszono szereg przemówień, stwierdzających doniosłe znaczenie twórczości Żeromskiego. Między innemi przemawiali imieniem Tow. Nauk Warszawskiego i Kasy Mianowskiego profesor Uniwersytetu Warszawskiego, Ujejski, dyrektor Departamentu Kultury i Sztuki Skotnicki, senator Strug, Ejsmond imieniem Tow. Literatów i Dziennikarzy, Perzyński imieniem Związku Autorów Dramatycznych, Lechoń, prezes Patkowski imieniem Uniw. Regionalnych, mecenas Nagórski im. Konfederacji Pracowników Umysłowych, posłanka Kosmowska, znana artystka Sulima im. Zw. Artystów Scen Polskich, prezydent miasta Lublina, Pączek i inni. Redaktor Szczerbiński, członek komitetu odczytał depeszę Prezydenta Rzeczypospolitej.

Po uroczystości uformował się pochód, otwarty przez Straże ogniowe ze sztandarami, za któremi postępowały szkoły i przybyli goście. Pochód udał się do mauzoleum Żeromskiego gdzie odsłonięta została tablica bronzowa, ufundowana przez Stefana dla jego rodziców, poczem nastąpiło otwarcie muzeum Stefana Żeromskiego, które odtwarza wiernie wnętrze chaty z czasów powstania Popiołów. W muzeum mieszczą się osobiste pamiątki, pozostałe po mistrzu wraz z całem wnętrzem mieszkania. W związku z poświęceniem pomnika, aktualną staje się sprawa przeniesienia zwłok ś. p. Żeromskiego do Nałęczowa, gdzie spoczywa syn jego Adam.

Posiedzenie Rady Ministrów.

WARSZAWA, 18.VI. (Pat.) W dniu dzisiejszym 18 b. m. popołudniu odbyło się posiedzenie Rady Ministrów pod przewodnictwem wicepremjera p. Bartla. Na posiedzeniu tem Rada Ministrów uchwaliła między innemi rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie wydzielenia z administracji państwowej przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą: Państwowe Zakłady Przemysłowo-Zbożowe w Lublinie, uchwaliła przyznanie jednorazowego zasiłku duchowieństwu katolickiemu i szereg projektów ustaw ratyfikacyjnych, wreszcie załatwiła szereg spraw personalnych.

Wychowanie fizyczne i sport.

Wojewódzkie Święto Sportu i Przysposobienia Wojskowego.

Sport i przysposobienie Ziemi Wileńskiej przeżywały w ub. sobotę i niedzielę (16 i 17 czerwca b. r.) podniosłe chwile, poraz pierwszy bowiem zjechały do Wilna z najdalszych zakątków województwa wileńskiego liczne reprezentacje organizacyj przysposobienia wojskowego, aby zadokumentować w ten sposób swój udział w wielkim wyścigu pracy na polu kultury fizycznej, jaki dziś odbywa się w całej Polsce.

Święto zorganizowane na wielką skalę przez Wileński Wojewódzki Komitet Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, było taką właśnie potężną manifestacja zdrowia, siły i radości życia było dowodem, iż Wilno i Wileńszczyzna do niedawna jeszcze tak zaniedbane w dziedzinie kultury fizycznej wielkimi krokami zdąża ku świetnej przyszłości.

Udział w święcie. Udział w święcie wzięły oprócz Wilna reprezentacje powiatów wileńsko-trockiego, święciańskiego, dziśnieńskiego, oszmiańskiego, mołodeczańskiego i postawskiego.

Ogółem uczestniczyło w zawodach zorganizowanych z okazji święta 20 hufców szkolnych męskich, 4 żeńskie, 6 oddziałów Zw. Strzeleckiego, 4 oddziały Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej, 1 oddział Zw. Mł. Wiejskiej, 1 oddział Zw. Harcerstwa Polskiego, 1 gniazdo Sokoła i 2 żeńskie oddziały P. W. i 1 oddział żeński Zw. Strzeleckiego, oraz 4 kluby sportowe.

Ogólna ilość uczestników zawodów, pokazów i ćwiczeń dochodziła 2000.

Capstrzyk orkiestr. Zapowiedzią święta był capstrzyk orkiestr szkolnych i orkiestry Sokoła, które wieczorem w dniu 15. VI. przeciągnął ulicami miasta.

Pierwszy dzień święta.

Pierwszy dzień święta wypełniły zawody i ćwiczenia masowe młodzieży, których przebieg poniżej podajemy:

Konkursy strzeleckie. Już o godz. 7 rano rozpoczęły się na 2 strzelnicach, na Zakrecie (broń długa) i na górze Buffałowej (broń małokalibrowa) konkursy strzeleckie zorganizowane b. sprawnie mimo ciężkich warunków atmosferycznych (deszcz i wiatr) przez rejon p. w. 1 D. P. Leg.

Strzelanie z broni długiej na odl. 200 mtr. o mistrzostwo hufców szkolnych. Konkurencja ta, która odbyła się na strzelnicy garnizonowej na Zakrecie zgromadziła na starcie 15 zespołów szkolnych.

Pierwsze miejsce zajął zespół gimn. Lelewela w składzie: Sulewski Tadeusz, Packiewicz Juljusz i Potejko Leon osiągając 199 pktów na 300 możliwych. Biorąc pod uwagę warunki, w jakich zawody się odbyły można uważać ten wynik za bardzo dobry. Drugim zkolei był zespół gimn. Czackiego (151 pktów), trzecim zespół gimn. Mickiewicza, wszystkie z Wilna. Pierwszym zespołem z powiatów był zespół h. szk. gimn. w Święcianach.

Indywidualnie najlepszy wynik uzyskał Potejko Leon (h. g. Lelewela) osiągając 74 pkty na 100 możliwych.

Strzelanie z broni długiej o mistrzostwo stowarzyszeń p. w. W konkurencji tej brało udział 15 zespołów w tem 1—poza konkursem.

Tytuł mistrzowskiego zespołu stowarzyszeń p.w. zdobył zespół Związku Strzeleckiego Wilno w składzie: Grzybowski Hipolit, Neyman Józef, Jurkojć Michał, osiągając wynik 141 pktów przed zespołem Zw. Strzel. z N. Wilejki (141 p. i zespołem Legji Akad. Wilno (136 pkt.).

Najlepszy wynik indywidualny uzyskał Danowski Bolesław ze Zw. Strz. z N. Wilejki, uzyskując 63 pkty na 100 możliwych.

Strzelanie z broni małokalibrowej na odległość 50 mtr. o mistrzostwo hufców szkolnych. Udział wzięło 11 zespoł. Pierwsze miejsce zajął zespół gimn. Lelewela w składzie: Sulewski Tadeusz, Packiewicz Lucjan i Połejko Leon uzyskując wynik: 214 pktów na 300 możliwych. Na drugiem miejscu znalazł się zespół hufca gimn. z Mołodeczna (205 p.), na trzeciem—zespół semin. naucz. ze Święcian (177 pktów).

Najlepszy wynik indywidualny uzyskał Sulewski Tadeusz (h. g. Lelewela), uzyskując 88 pktów na 100 możliwych).

Strzelanie z broni małokalibrowej na odl. 50 mtr. o mistrzostwo stowarzyszeń p. w. Uczestniczyło 12 zespołów, w tem 9 pozamiejscowych. Pierwsze miejsce zajął zespół Związku Harc. Wilno (204 p.) na 300 możliwych, drugie—zespół szkoły rolniczej w Bukiszkach (188 p.), trzecie—zespół Zw. Strzel. Polany (pow. oszmiański) z 186 pktami.

Najlepszy wynik indywidualny uzyskał Butkiewicz Eljasz ze Zw. Strzel. Oszmiany, uzyskując 76 pktów na 100 możliwych.

Strzelanie z broni małokalibrowej na odl. 50 mtr, o mistrzostwo hufców żeńskich p. w. Do zawodów stanęły 4 zespoły żeńskie. Pierwsze miejsce zajął zespół h. żeńskiego gimn. Czackiego w składzie: Raczyńska Wanda, Roszkiewiczówna Hania i Imienińska Irena, osiągając 181 p. na 300 możliwych. Drugim był zespół żeńskiej szkoły zawodowej w N. Święcianach (179 p.), trzecim—zespół h. żeńskiego Nr.1 (166 p.).

Najlepszy wynik indywidualny uzyskała Trybocka Huberta (h. szk. Nr.1), osiągając 76 pkt. na 100 możliwych.

Strzelanie z broni małokalibr. na odl. 50 mtr. o mistrzostwo oddziałów żeńskich p. w. Pierwsze miejsce zajął oddział żeński p. w. w składzie: Cichocka Matylda, Schlichtingerowa Eugenja i Bykowska Genowefa, osiągając 181 p. na 300 możliwych, drugie—2-gi zespół oddz. żeńsk. p. w. (165 p.).

Strzelanie jednostkowe z broni małokal. na odl 25 mtr. *Kategorja panów.* 1) Burzyński (h. g Lelewela) 74 pktów na 100 możliwych; 2) Mincer Włodz (h. g. Lelewela) 71 pktów; 3) Zakrzewski St. (szk. handl. Wilno) 60 pktów.

Kategorja pań. 1) Urbanówna Genowefa (h. żeński Nr. 1 Wilno) 72 pkt. na 100 możliwych; 2) Imienińska Irena (h. żeński g. Czackiego) 66 pktów; 3) Jurkiewiczówna (h. żeński Nr. 1 Wilno) 58 pktów.

Trójbój lekkoatletyczny. *Kategorja hufców szkolnych.* Startowało 13 zespołów w tem 7 z powiatów.

Pierwsze miejsce zajął zespół hufca sem. naucz. w Borunach (powiat oszmiański) w składzie Mejnartowicz Bolesław, Czaprowski Alfons, Piątkowski Wiktor, Pietrowski Mieczysław, Michańczyk Franciszek i Janczukowicz Michał, osiągając 7358, 1 pktów, przed zespołem h. g. Lelewela (Wilno), który osiągnął 7129, 8 pktów w zespołem h. g. w Oszmianie (7085, 025 pktów).

Najlepszy wynik indywidualny uzyskał Mejnartowicz Bolesław (h. sem. w Borunach) uzyskując 1656, 7 pktów.

Kategorja stowarzyszeń p. w. Startowało 5 zespołów.

Pierwsze miejsce zajął zespół Zw. Strzel. Wilno w składzie Żardzin Bronisław, Żardzin Antoni, Legus Wacław, Badowski Władysław i Borkowski Józef, osiągając 6867, 225 pktów, przed zespołem Zw. Harc. Polsk. Wilno (3587, 675 pktów) i zespołem Sokoła (3458, 76 pktów).

Najlepszy wynik indywidualny uzyskał Żardzin Br. (Zw. Strz. Wilno) osiągając 1602, 25 pktów.

Kategorja klubów sportowych. 1) W. K. S. 3 p. sap. w składzie: Wieczorek, Gniech, Nawojczyk, Sadowski, Pankiewicz i Białkowski (8174, 14 pktów) przed zespołem A. Z. S-u (6116, 42 pktów) i zespołem K. S. Woropajewo (2981, 925 pktów).

Najlepszy wynik indywidualny uzyskał Wieczorek (3 p. sap.) osiągając 1743, 025 pktów.

Najlepsze wyniki indywidualne w lekkiej atletyce (trójbój). *Kategorja hufców szkolnych.* 1) W biegu na 100 mtr. Mejnartowicz (h. sem. w Borunach) 12,4; 2) Bielkiewicz H. (h. g. Lelewela) 12, 6 i 3) Hoffman (h. g. Oszmiana) 12,7

1) W skoku w dal Wojtkiewicz (h. g. Oszmiana) 553 cm.; 2) Mejnartowicz (538 cm.) i 3) Połejko (h. g. Lelewela) 534 cm.

1) W skoku w wyż Zapolski (h. g. Mickiewicza i Rytel (h. g. Lelewela) po 145 oraz 2) Hulecki (h. g. Dzisna) i Sielawa (h. szk. handl.) po 140 cm.

1) W rzucie kulą 5 kg. Kowalewski (h. sem. naucz.) 12,11; 2) Wojtkiewicz 11,80 i 3) Hoffman (h. g. Oszmiana) 11,75.

Rzut dyskiem. 1) Soroko (h. sem. naucz.) 25,92; 2) Ponawa (h. sem. Święciany) 25,41 i 3) Zienkiewicz (h. szk. handl.) 24,19.

1) W rzucie oszczepem Dziadul (h. g. Oszmiana) 44 mtr. 27; 2) Rytel (h. g. Lelewela) 41 mtr. 20 i 3) Waśniewski (h. sem. naucz.) 32,23.

Kategorja stowarzyszeń p. w. 1) W biegu 100 mtr. Borkowski J. (strzelec Wilno) 12,3; 2) Żardzin Br. (Strzelec Wilno) 12,4 i 3) Legus (Strzelec Wilno) 12,8.

W skoku w dal 1) Żardzin Br.

Życie gospodarcze.

Stan zasiewów w końcu maja b. r.

Miesiąc maj miał naogół temperaturę poniżej średniej wieloletniej od 1/2 do 4 1/2° C., przyczem w stosunku do przeciętnej najniższe temperatury notowań w rejonach Krakowa, Lublina i Pińska. Opadów otrzymała Polska więcej, niż w miesiącu kwietniu: ilości te wynosiły od 5% do 100%, jak to miało np miejsce w rejonie Lublina; jedynie rejon Lwowa otrzymał 85% opadów średniej wieloletniej.

W ciągu całego miesiąca utrzymywała sie nadal zmienna pogoda: okresy ciepła były krótkotrwałe, ustępując miejsca chłodnej, wietrznej i chwilami dżdżystej pogodzie. Ilość ciepła i słońca dla wegetacji roślinnej była naogół niedostateczna — najwięcej stosunkowo ciepła i słońca otrzymały województwa zachodnie i białostockie.

Tak niepomyślne warunki atmosferyczne, trwając bez przerwy już dwa miesiące, musiały odbić się ujemnie na stanie zasiewów ozimych, które w stosunku do ubiegłego miesiąca uległy dalszemu pogorszeniu, kwalifikacja łąk i pastwisk nie dorównuje zeszłorocznej w tym samym okresie czasu.

Stan zasiewów w stopniach kwalifikacyjnych (5 oznacza stan wyborowy, 4 — dobry, 3—średni, przeciętny, 2 — mierny, 1—zły) dla całej Polski przedstawia się następująco:

	1928	1927	
	koniec maja	koniec kwietnia	koniec maja
Pszenica ozima	2.7	2,9	3,3
Żyto ozime	2,4	2,7	3,0
Jęczmień ozimy	2,7	2,7	3,1
Pszenica jara	3,0	—	3,2
Jęczmień jary	3,2	—	3,0
Owies	3,2	—	3,1
Koniczyna	2,8	2,9	3,2
Łąki suche polne	2,6	—	2,9
„ mokre nizinne	2,6	—	2,7
„ meljorowane	2,9	—	3,2
Pastwiska naturalne	2,5	—	2,6
Pastwiska sztuczne	2,6	—	2,8

Z poszczególnych rejonów najlepsze kwalifikacja stanu zasiewów była w województwach zachodnich i śląskiem.

Najniższa kwalifikacja stanu zasiewów była w województwach nowogródzkiem i tarnopolskiem.

Z CAŁEGO KRAJU.

— **Termin płatności zaliczek na podatek obrotowy za I i II kwartał 1928 r.** Ministerstwo Skarbu wydało ostatnio zarządzenie co do odroczenia terminów zaliczek kwartalnych na podatek obrotowy za rok 1928. W myśl tego zarządzenia odracza się terminy płatności zaliczek na podatek przemysłowy od obrotu za I i II kwartał 1928 roku, a mianowicie: zaliczka za I kwartał winna być uiszczona do 15 lipca b. r., za II-gi zaś kwartał do 15 sierpnia b. r.

Do terminów tych niema zastosowania 14 dniowy termin ulgowy.

Niedotrzymanie któregokolwiek z oznaczonych terminów pociąga za sobą pozbawienie ulgi i natychmiastowe przymusowe pobranie zalegających kwot wraz z karami za zwłokę, licząc od ustawowych terminów ich płatności oraz z ewentualemi kosztami egzekucyjnemi. Jednakże z przedłużonego terminu płatności zaliczek korzystać będą mogli jedynie ci płatnicy, którzy zapłacili w terminie właściwym (20 maja i 15 czerwca) podatek od obrotu za rok 1927. W przeciwnym razie kara za zwłokę liczona będzie od zaliczek od ustawowych terminów.

— **Reforma rolna.** Min. Rolnictwa i Dóbr Państwowych przystąpiło do organizacji funduszu obrotowego reformy rolnej, zgodnie z dekretem Prezydent Rzplitej. Na fundusz ten składają się: nieruchomości ziemskie z tytułu własności Skarbu Państwa, wpłaty za sprzedane drogą parcelacji grunta przez urzędy państwowe oraz dotacje Skarbu Państwa i obligacje renty ziemskiej.

— **Kredyty na budowanie studzien.** Ministerstwo spraw wewnętrznych, mając na uwadze rezultat ostatnich inspekcyj, zleciło wszystkim gminom wiejskim pozbawionym urządzeń dla zaopatrzenia w czystą wodę mieszkańców, wstawienie do budżetów odpowiednich funduszy na budowanie studzien. Kredytów na ten cel udzielać będą gminom wiejskim władze wojewódzkie.

— **Subskrypcja na pożyczkę inwestycyjną.** Min. skarbu w dniach najbliższych ogłosi subskrypcję na 5 proc. premjową pożyczkę inwestycyjną. Subskrypcja ta ma trwać od 25 b. m. do 5 lipca. Pożyczka wynosi, jak wiadomo, 50 miljonów złotych, z których 41.000.000 przeznaczone będzie na cele budowlane. Dn. 15 b. m. miało się ogbyć, na mocy odpowiedniego rozporządzenia, pierwsze ciągnienie tej pożyczki, jednak wobec opóźnienia, z powodu opozycji poprzedniej komisji sejmowej dla kontroli długów państwowych, ciągnienie to odbędzie się dopiero w październiku.

KRONIKA ZAGRANICZNA.

— **Zły stan zasiewów w Europie i Ameryce Północnej.** Ostatnie biuletyny Międzynarodowego Instytutu Rolniczego w Rzymie i amerykańskich instytucyj rolniczych dowodzą, że prawie wszystkie kraje Europy i Ameryki Północnej czeka w tym roku klęska nieurodzaju. Ameryka Północna, która jest śpichlerzem zbożowym świata, poniosła z powodu katastrof żywiołowych w zimie bardzo duże straty. W zimie przepadło tam 20 proc. zasiewów. W całości stan zasiewów w Ameryce przedstawia się znacznie niżej przeciętnego. W Europie najbardziej ucierpiały kraje północno-zachodnie. Naogół i w Europie stan zasiewów przedstawia się poniżej przeciętnego. Lato może jeszcze przynieść pewną poprawę, ale mimo to Europa będzie musiała sprowadzić bardzo wiele zboża.

— **Stan zasiewów na całym świecie.** Wedle danych Instytutu Rolniczego w Rzymie, stan zasiewów w całym świecie przedstawia się niezbyt świetnie, zwłaszcza w Europie i to zarówno centralnej jak i południowo-wschodniej.

W Europie na 35 miljonów hektarów ziemi obsianej pszenicą ozimą, 11 milj. hekt. przedstawia się lepiej niż średnio, 5 milj. średnio, 3 milj. gorzej niż średnio, a co do reszty 16 milj. z Francji i Rosji brak materjału sprawozdawczego. Co się tyczy żyta, to na 42 milj. hekt. obsianych żytem, 10 milj. hekt. przedstawia się gorzej jak średnio a trzy milj. średnio. Co do reszty brak danych urzędowych.

W Stanach Zjednoczonych, jeżeli za podstawę obliczeń weźmiemy cyfrę 100, to stan zasiewów wyraża się cyfrą 68,8.

(577 cm.), 2) Brzozowski (S. M. P.) 542 cm., 3) Żuromski (Ż H.P. Wilno) 533 cm.

W skok w wyż Hranicki, Khutek (Z. N. P.) i Założniew (Sokól) po 135 cm

W rzucie kulą 7 kg. 1) Żardzin Br. (10,13), 2) Borkowski (Strzelec Wilno) 899 cm., 3) Krupowicz (Sokół Wilno) 877 cm.

W rzucie dyskiem 1) Brzozowski (S. M.P.) 26,82.

W rzucie oszczepem 1) Ościk (S. M. P. Wilno) 43,93 cm. 2) Żardzin A. (40,29). 3) Żuromski (Z H.P. Wilno) 34,225).

Kategorja klubów sportowych.

W biegu 100 mtr. 1) Gniech (3 p. sap.) 11,8, 2) Wieczorek (3 p. sap.) 12,3, 3) Białkowski (3 p. sap.) 12,4.

W skoku w dal 1) Wieczorek (588 cm.), 2) Pimonow (A. Z. S.) 562 cm., 3) Zwolski (A.Z.S.) 567 cm.

W skoku w wyż 1) Malanowicz (K. S. Woropajewo Postawy) 150 cm.

W rzucie kulą 7 kg. 1) Nawojczyk (3 p. sap.) 11,02, 2) Jasiński (A. Z. S.) 8,82, 3) Lubowicz (K. S. Woropajewo) 7,98,5.

W rzucie dyskiem 1) Sadowski (3 p. sap.) 30 mtr 05, 2) Pankiewicz (3p. sap.) 26.88, 3) Sidorowicz (A.Z.S.) 26,75.

W rzucie oszczepem 1) Wieczorek (46, 23), Białkowski (3 p. sap.) 39,15 cm., 3) Malanowicz (K.S. Woropajewo) 36,72.

Marszobieg 4 klm. dla stow. p. w. Marszobieg 4 klm. dla stowarzyszeń p. w. był zorganizowany specjalnie dla stowarzyszeń p. w.

Udział wzięło w nim 7 zespoćw.

Pierwsze miejsce zajął zespół Zw. Harcerstwa Polskiego, w składzie: Hranicki, Zacharewicz, Marcińczyk, Krupowies, Nowikow, Radziul, Zuromski, Łabudź, Kohutek, Jentys, Kucko, Mierzchwiński i Pawluć w czasie 17:1,6.

Drugi przybył do mety zespół Zw. Strz. Wilno w czasie 18:10, 3) zespół Zw. Strz. Wilno Troki w czasie 19:3,6.

Rzut granatem do celu. Stawało 25 uczestników:

Pierwsze miejsce zajął Kaczanowski (sem. naucz. Wilno) 385 pktów, Wojtkiewicz (gimn. Oszmiana 305 pktów., 3) Brzozowski (gimn. Mickiewicza) 265 pktów.

Masowe współzawodnictwo młodzieży w biegu i skokach. Ze względu na deszcz, konkurencja ta, która zgromadziła ponad 1000 młodzieży odbyła się w godzinach popołudniowych na stadjonie sp. Ośr. W. F. Wilno i pozwoliła wychowawcom fizycznym zebrać dane statystyczne co do średniego poziomu wyrobienia fizycznego młodzieży.

Przedbiegi sztafety 4×100 mtr. Ostatnim punktem programu były przedbiegi sztafety 4×100 mtr., które dały następujące wyniki:

Kategorja hufców szkolnych 1) przedbieg: 1) h. sem. naucz. w Borunach (50,8), 2) h. g. Święciany (51,1).

2) przedbieg: 1) h. g. Mołodeczno (51,6), 2) h. g. N.-Wilejka.

3) przedbieg: 1) h. g. Oszmiana (50,4), 2) h. g. Lelewela (50,9).

Do finału zakwalifikowały się sztafety sem. Boruny, gimn. Mołodeczno, gimn. Oszmiana i gimn. Lelewela.

Kategorja stowarzyszeń p. w. 1) przedbieg: 1) S. M. P. Wilno (50,5), 2) Sokół (51,3).

2) przedbieg: 1) Strzelec Wilno (49,9), 2) Harcerze (52,5) zdyskw.

Do finału weszły sztafety S. M. P., Sokoła i Strzelca.

Dalszy ciąg sprawozdania z przebiegu drugiego dnia święta zamieścimy w następnym numerze.

Wieści i obrazki z kraju.

Wyniki wyborów komunalnych w Brześciu n|Bugiem.

Tel. od wł. kor. z Brześcia.

W niedzielę 17 b. m. odbyły się w Brześciu n/Bugiem wybory do rady miejskiej. Uprawnionych do głosowania było 16,874 osoby, głosowało 9,665. Poszczególne listy otrzymały Nr. 1 (BBWR.) 6 mandatów, Nr. 2 (PPS.), Nr. 3 (Żydzi) 2 mandaty, Bund—1 mandat. Poalej Sjon—lewica 3 mand. Poalej Sjon—1 mand. Komuniści 2 mandaty, Rosjanie 1 mand. i inne ugrupowania 2 mandaty.

Aeroplany litewskie w Brasławskiem.

Onegdaj o godzinie 6 min. 20 nad miasteczkiem Dukszty przeleciały dwa aeroplany od strony litewskiej w kierunku Brasławia. Aeroplany leciały na wysokości około 400 mtr.

Z oznak tych aeroplanów (prostokąt podłużny koloru czarnego, w środku białe koło) można wnosić, że należą one do Litwinów.

Katastrofa samolotu sowieckiego.

Onegdaj w godzinach popołudniowych mieszkańcy okolicznych wsi w rejonie Radoszkowicz zaobserwowali bolszewicki samolot krążący nad polskiem terytorjum. W pewnej chwili aeroplan gwałtownie przechylił si na bok i runął w okoliczne bagna po stronie sowieckiej tuż przy polskich słupach granicznych.

Pilot poniósł śmierć na miejscu. Obserwator dzięki tylko umiejętnemu użyciu spadochronu uniknął niechybnej śmierci.

Burza gradowa w pow. święciańskim.

Onegdaj nad południowo-wschodnią częścią gminy kiemieliskiej przeszła olbrzymia burza z gradem wielkości małego kurzego jaja, przyczem zostały zniszczone zasiewy w zaścianku Bembieryszki, Babiszki, Galiniszki, Michaliszki, Pietkuszki, Józefpol, Plidryszki, wsi Podlipiany, Litwiany, Saniszki, Karnickie, Ponarce, maj. Ryzgory. W niektórych miejscowościach grad wybił szyby w oknach. Ogółem obszar zniszczony wynosi przeszło 1000 hektarów. Wypadków z ludźmi nie było.

KRONIKA NOWOGRÓDZKA.

— **Połączenie T-wa Rolniczego z Kółkami Rolniczemi.** W dniu 21 b. m. odbędzie się w Nowogródku zebranie, które będzie miało na celu omówienie sprawy unifikacji T-wa Rolniczego i Kółek Rolniczych.

— **Podwójne zabójstwo.** Onegdaj o godzinie 3-ej na ranem w folwarku Humniste w pow. nowogródzkim Adolf Huderowicz wystrzałem z rewolweru zastrzelił Annę Huderowiczównę, a następnie wyskoczył oknem z mieszkania na podwórze, gdzie popełnił samobójstwo. Powodem podwójnego zabójstwa — zawód miłosny.

KRONIKA LIDZKA.

— **Aresztowanie podpalacza.** Przed kilkoma dniami donosiliśmy o ogromnym pożarze wsi Filimonowce w powiecie lidzkim. Jak nam obecnie donoszą z Lidy został tam aresztowany Adam Zanojda, poszlakowany o złośliwe podpalenie wsi.

— **Morderstwo z błahego powodu.** Onegdaj w nocy został zamordowany syn właściciela folwarku Rytowce powiatu lidzkiego, Konstanty Bartoszewicz. Zabójstwa dokonali Walerjan Kozłowski, Kazimierz Milewicz i Wacław Czemons. Powodem morderstwa było niedopuszczanie bydła zabójców do wypasania jego łąk. Morderstwo to wywołało wśród okolicznych mieszkańców wstrząsające wrażenie.

Mordercy zostali aresztowani i osadzeni w więzieniu lidzkiem.

— **Aresztowania.** W związku ze strajkiem w fabryce b-ci Konopackich w Szczuczynie pow. lidzkiego został w Wilnie aresztowany i dostawiony do Szczuczyna Jan Pozwalski sekretarz Okręgowego Zw. Zawodowego Robotników Przemysłu Drzewnego w Wilnie. Aresztowanie Pozwalskiego nastąpiło pod zarzutem złośliwej agitacji i podburzania do gwałtów. Również aresztowani zostali za uszkodzenie rur wodociągowych, co mogło spowodować wybuch kotła, Antoni Lichodziejewski, Jan Piwoński, Stanisław Wolski, Antoni Czernous i Antoni Siemaszko.

KRONIKA BARANOWICKA.

— **Pojawienie się bobrów na Szczarze.** Na rzece Szczarze w powiecie baranowickim pojawiły się rzadkie już bardzo u nas okazy zwierząt—bobry. Skąd się one tam wzięły niewiadomo. I gdyby do wiadomości policji nie doszło, że szajka złoczyńców spaliła wybudowane przez bobry misterne gniazda, niewiedzianoby wogóle o ich istnieniu.

Jak się okazało wiadomość, jaką otrzymała policja była prawdziwą. Władze więc bezpieczeństwa wszczęły śledztwo, celem wykrycia złośliwych tępicieli sympatycznych stworzeń, wyznaczając za wykrycie sprawców wysoką nagrodę. Niezależnie od tego władze administracyjne roztoczyły nad zwierzętami opiekę.

KRONIKA STOŁPECKA.

— **Etyka defraudanta.** W roku 1925 szajka defraudantów w Izbie Skarbowej w Stołpcach naraziła skarb państwa na straty w wysokości 65.000 zł. pomiędzy defraudantami był również niejaki Witkowski, który zbiegł wówczas w niewiadomym kierunku.

Onegdaj kasa skarbowa w Stołpcach otrzymała przekaz na 1000 złotych z następującym listem:

„Mając możność uczciwego zarobkowania zwracam na poczet nielegalnie zaciągniętego długu 1000 złotych. Podpis: *Witkowski.*

I defraudanci więc mają swoją etykę.

KRONIKA BRASŁAWSKA.

— **O szkołę we wsi Plebance.** Z zadowoleniem stwierdzamy, że w dniu 12 b. m. zjechał do Brasławia p. kurator Pogorzelski i p. wizytator Młodkowski, prawdopodobnie celem dokonania całego szeregu inspekcyj w szkołach na terenie królestwa osławionego p. Pruchnika. Jaki będzie wynik wizytacji, nie wiemy. Przy sposobności jednak, pragniemy tu poruszyć jeden z tysiąca faktów, na które należałoby zwrócić baczniejszą uwagę, ze względu na szkodliwą działalność p. Pruchnika jako inspektora szkolnego.

W gminie brasławskiej jest wioska Plebańce, w której od 1902 r. była szkoła, do której mieszkańcy Plebańc byli szczerze przywiązani. Dziś tej szkoły, niestety, niema; przeniesiona została do wsi Jackowszczyzna. Od dłuższego więc czasu toczy się o nią walka między miejscowymi gospodarzami a p. Pruchnikiem. Gospodarze całej wsi Plebance czynili usilne starania w kierunku pozostawienia im szkoły. Sprawa ta była w Ministerjum Oświaty, następnie dwukrotnie zahaczyła o kuratorjum. Stanęło wreszcie na tem, że miano szkołę pozostawić. Wioska więc oddała pod budynek szkoły jedną dziesięcinę ziemi, dawała nawet budulec i robociznę, sejmik brasławski podobno chce asygnować 5 000 złotych i t. p. a jednak pomimo to wszystko utknęło na martwym punkcie. Uporu p. Pruchnika żaden argument przełamać nie zdołał.

Gdy bowiem poszła delegacja do p. Pruchnika celem ostatecznego załatwienia tej sprawy, p. Pruchnik temi słowy odpowiedział: „Nie zawracajcie mi głowy, ja wam na piecu nie będę budował szkoły". wy nie uczcie rządu, bo ja tu jestem władza i szkoła będzie tam, gdzie ja będę chciał". Cóż mieli chłopi czynić? Zapowiedzieli, że będą się starać o otwarcie szkoły białoruskiej i odeszli,

I trzeba przytem pamiętać, że między wsią Plebańce a Jackowszczyzną przepływa rzeczka, która stale na wiosnę wzbiera. Ponieważ niema na niej ani mostu, ani nawet kładki, dzieci wsi Plebańce w żaden sposób nie mogą się przedostać do szkoły w Jackowszczyźnie. Sypią się na biednych gospodarzy w Plebańcach kary szkolne jak z rogu obfitości. To wprowadza u tamtejszej ludności zrozumiałe zupełnie rozgoryczenie i z tem się należy liczyć.

KRONIKA SŁONIMSKA.

— **Egzaminy maturalne w seminarjum.** W Słonimskiem seminarjum nauczycielskiem odbywały się przed kilku dniami egzaminy maturalne, przyczem z wynikiem dodatnim złożyło egzaminy 11 abiturjentów. Najlepsze wyniki uzyskali Józef i Michał Żyjewscy, Józef Lebiedź i Jan Kozłowski.

KRONIKA ŻODZISKA.

— **Za wystąpienie w kościele.** Przed paru dniami policja żodziska aresztowała dwóch Białorusinów M. Jermska i S. Hryba, za zakłócenie spokoju w kościele żodziskim.

Konferencja w sprawie wystawy regionalnej przy Targach Północnych.

W dniu 18 b. m. w godzinach popołudniowych odbyła się w Urzędzie Wojewódzkim konferencja szefów urzędów niezespolonych, władz uniwersyteckich, naczelników wydziałów Urzędu Wojewódzkiego i Prezydjum Komitetu Targów Północnych i Wystawy w sprawie Wystawy Regionalnej przy Targach Północnych.

P. Wojewoda Raczkiewicz zagaił posiedzenie i zakomunikował o wynikach swych starań u rządu w sprawie poparcia materjalnego tego przedsięwzięcia oraz zaznaczył, że p. minister Wyznań R. i O. P. zapewnił przyznanie 10.000 zł. na remont zewnętrzny murów po-Bernardyńskich. Następnie prezes Komitetu Targów Północnych i Wystawy prezydent miasta p. Folejewski omówił warunki lokalu wystawowego. Dyrektor T. P. p. Łuczkowski scharakteryzował całokształt postępu prac przygotowawczych i upewnił, że prace będą w terminie zakończone. Potem została poruszona sprawa odremontowania i przystosowania murów po-Bernardyńskich przeznaczonych na Wystawę. Następnie poszczególni szefowie urzędów zakomunikowali ilość metrów kwadr. ścian i podłogi potrzebnych na eksponaty z ich działów.

Na posiedzeniu ustalone zostało, że do dnia 25 b. m. szefowie urzędów zakomunikują swe zapotrzebowania co do miejsc dla eksponatów p. inspektorowi Radwańskiemu i na podstawie tych danych prof. Ruszczyc przy współudziale dyrektora Łuczkowskiego przeprowadzi repartycję lokalu dla eksponatów poszczególnych działów. Równocześnie ustalono, że dnia 5 lipca zainteresowani szefowie urzędów wyszczególnią swe eksponaty, jakie mają być z ich działów wystawione i podadzą je Komitetowi T. P. i W. celem umieszczenia w katalogu Wystawy.

W końcu dyrektor Łuczkowski poruszył sprawę pokazu na Wystawie pamiątek z życia Marszałka Piłsudskiego. W odpowidzi na to p. wojewoda zwrócił się do prezesa P. T. i W. z prośbą o omówienie bliżej tej sprawy celem jej zrealizowania.

Wydawnictwa Gebethnera i Wolffa.

— Ukazały się dalsze trzy tomy „Monografij Artystycznych", pod redakcją znanego historyka sztuki i muzeologa, d-ra Mieczysława Tretera: Tom XVI — *Władysława Kozickiego* „Władysław Jarocki"; tom XVII — *Eugenjusza Frakowskiego* „Sztuka ludu polskiego"; tom XVIII — *Tytusa Czyżewskiego* „Władysław Ślewiński". Podobnie jak poprzednie, każda monografja, prócz tekstu pióra doskonałych znawców przedmiotu, zawiera 32 reprodukcje, drukowane jednostronnie na pięknym, kredowym papierze. Są to dziełka przeznaczone dla szerokiego ogółu, o czem wymownie świadczy niska cena wydawnictwa. Czytelnik znajduje w nich życiorysy z jasną syntezą twórczości mistrzów dawnych i współczesnych, oraz zaznajamia się dokładnie z ich dziełami, które uczy się rozumieć. Nazwiska redaktora i autorów monografij dają zupełną pewność, że stoją one na wysokości zadania, i że, jak pisze jeden z recenzentów — „staną się napewno znane i rozchwytywane, na co w zupełności zasługują". (Cena zł. 3.50).

— Ukazała się nowa książka *Jerzego Kossowskiego*, autora „Zielonej Kadry", tak gorąco przyjętej przez krytykę i publiczność czytającą. Jest nią „Kłamca", powieść również „wojenna" jak i tamte opowiadania, a przedstawiająca krótkie, lecz jakżeż pełne goryczy życie człowieka „pustego" w sobie bez zasad i celu, a skutkiem tego skazanego na wieczne okłamywanie siebie, że nawet ostatni jego czyn życiowy—przypadkowe samobójstwo—nosi w gruncie rzeczy wszelkie cechy kabotyństwa. Cena złotych 5.

KRONIKA.

Wtorek **19** czerwca

Dziś: Gerwazego.
Jutro: Sylwerego.

Wschód słońca—g. 2 m. 44
Zachód „ g. 19 m. 54

METEOROLOGICZNA.

— **Spostrzeżenia Zakładu Meteorologicznego U. S. B. z dn. 16. VI. b. r.** Ciśnienie średnie w milimetrach 757. Temperatura średnia +11° C. Opad w milimetrach 1. — Wiatr przeważający południowy. Pochmurno. Deszcz. Maksimum na dobę +14 C.

Tendencja barometryczna — spadek ciśnienia.

OSOBISTE.

— **Wyróżnienie konserwatora wileńskiego p. J. Remera.** Konserwator wileński Jerzy Remer otrzymał polecenie z Ministerstwa W. R. i O. P. zorganizować na Powszechnej Wystawie Poznańskiej w 1929 r. dział państwowej opieki nad zabytkami i sztukami plastycznemi. W związku z tem wyjechał na dwutygodniowy odjazd okręgów konserwatorskich w celu zebrania materjału inwentaryzatorskiego. Marszruta konserwatora J. Remera obejmuje wszystkie siedziby konserwatorów, a więc w Warszawie, Poznaniu, Katowicach, Krakowie, Lwowie i Lublinie. Po powrocie, który nastąpi w końcu b. m. podjęta będzie praca nad opracowaniem zebranego materjału, co ma być w znacznej części wykonane w Wilnie pod kierownictwem konserwatora Remera.

URZĘDOWA.

— **Powrót p. wojewody.** Onegdaj powrócił z Nowogródka p. wojewoda Raczkiewicz i naczelnik Wydziału Bezpieczeństwa Kirtiklis, którzy udawali się do Nowogródka na konferencję.

ADMINISTRACYJNA.

— **Budowa nowych studzien.** Władze administracyjne wydały ostatnio zarządzenie, by we wszystkich wsiach nieposiadających odpowiednio wybudowanych studzien z czystą wodą uskuteczniona została budowa takowych.

W tym celu Urząd Wojewódzki przekazał poszczególnym sejmikom odpowiednie kredyty.

SPRAWY AKADEMICKIE.

— **Koło Polonistów Sł. U. S. B.** W dniu 24 czerwca r. b. o godz. 11-ej (a w razie braku quorum bez względu na ilość obecnych o godz. 11 i pół) w lokalu Seminarjum Polonistycznego (Zamkowa 11 — 7) odbędzie się walne zebranie członków koła z następującym porządkiem dziennym. Otwarcie zebrania. Wybór zarządu. Odczytanie protokółu z poprzedniego zebrania. Sprawozdanie ustępującego Zarządu. Sprawozdanie Komitetu Wydawniczego. Sprawozdanie Rady Nadzorczej. Wybór nowych władz Koła. Budżet na rok akademicki 1928/29. Wybór członków Komitetu Wydawniczego, oraz delegatów na IV Zjazd Zw. Kół Polonist. P. M. A. w Krakowie. Wolne wnioski.

Z POCZTY.

— **Rozbudowa kablowej sieci telefonicznej.** Ministerstwo Poczt i Telegrafów opracowało ostatnio projekt rozbudowy kablowej sieci telefonicznej. Budowa kabli telefonicznych t. j. przeprowadzenie napowietrznej sieci telefonicznej w podziemiu ma na celu udoskonalenie linij telefonicznych, a to przez izolowanie ich od wszelkich szkodliwych wpływów zewnętrznych. Według planu opracowanego przez M-wo P. i T. rozbudowa dotyczyć będzie 7-miu najważniejszych magistrali kablowych, a między innemi obejmować będzie linie Warszawa — Białystok — Wilno (419 klm.) i linję Wilno—Turmonty (159 klm.).

Całkowita realizacja powyższego planu obliczona jest na przeciąg od 6 do 10 lat.

WOJSKOWA.

— **Rejestracja francuska.** Pow Kom. Uzup. Wilno — Miasto podaje do wiadomości wszystkim zainteresowanym, którzy w latach 1920—1921 stawili do t. zw. rejestracji francuskiej, iż M. S. Wojsk. zamierza w najbliższym czasie przeprowadzić rewizje lekarskie względem zarejestrowanych powyższą rejestracją inwalidów wojennych, bez względu na to, czy już w swoim czasie było roszczenie do zaopatrzenia inwalidzkiego załatwione odmownie, czy nie.

Szczegółowych informacyj udziela Referat Inwalidzki P. K. U. Wilno — Miasto w godzinach urzędowych.

ZEBRANIA I ODCZYTY.

— **Nadzwyczajne Walne Zebranie Zrzeszenia Asystentów U. S B.** odbędzie się dnia 20 IV. o godz. 19-ej w sali Nr. II Gmachu Głównego Uni-tu.

ARTYSTYCZNA.

— **VI Doroczna Wystawa Obrazów i Rzeźb** Wil. Tow. Artystów Plastyków otwarta codziennie w Pałacu Reprezentacyjnym (Plac Napoleona, wejście od Uniwersyteckiej drugie drzwi w głębi podwórza) od godz. 10 rano do 7 wieczorem.

— **Wieczór Iłłakowiczówny.** W najbliższą sobotę Związek Literatów urządza w sali gimnazjum im. Mickiewicza (Dominikańska 3 m. 5) o godz 8 wiecz, wielki wieczór poezji, poświęcony znakomitej poetce wilniance K. Iłłakowiczównie z jej osobistym udziałem. Słowo wstępne wygłosi Witold Hulewicz, który pozatem wypowie niektóre wiersze poetki. Autorka sama odczyta liczne swoje poezje między innemi cykl: „Głos w sprawie Litwy" i wiersz „Do Wilna". Wśród publiczności wileńskiej wieczór ten wywołał ogromne zainteresowanie, wobec czego poleca się wcześniej nabywać bilety (od 50 gr. do 3 zł.), w księgarni Stow. Nauczyc. Polskiego, Królewska 1.

SPRAWY ŻYDOWSKIE.

— **Dni pracy komitetu wyborczego.** Na skutek protestu organizacji Mizrachi, postanowiono, iż komitet wyborczy do gmin wyznaniowych nie będzie w soboty czynny.

— **Delegacja komitetu wyborczego.** P. wojewoda Raczkiewicz przyjął delegację komitetu wyborczego do gmin wyznaniowych w osobach pp. Kruka, Spiry i Szeszkina, którzy prosili o odroczenie terminu wyborów. Prośba ta przez władze nie została uwzględniona.

Z POGRANICZA.

— **Ruch graniczny.** W ciągu ubiegłego tygodnia na podstawie doraźnie wydanych przepustek rolnych granicę polsko-litewską przekroczyło 1700 osób, przeprowadzając około 900 sztuk żywego inwentarza.

NADESŁANE.

— **Do wiadomości szkół i organizacyj organizujących wycieczki na Pomorze.** Towarzystwo Miłośników miasta Torunia, chcąc ułatwić wycieczkom, które rok rocznie licznie zwiedzają Pomorze, zaczynając przeważnie od Torunia, — zakwaterowanie — stworzyło „Dom Wycieczkowy" w Toruniu przy ulicy Mickiewicza 51, który może wygodnie pomieścić kilkaset osób. Opłata za nocleg wynosi 1 zł., przy szkolnych wycieczkach zbiorowych — 50 gr. od osoby.

Uprasza się Dyrekcje Szkół i pp. kierowników wycieczek o wczesne zamawianie kwatery z podaniem ilości osób, dnia i godziny przybycia wycieczki do Torunia, oraz wyjaśnienia czy należy zamówić obiad a w danym razie—na ile osób. Cena obiadu do 1 zł. 50 gr. od osoby.

Zgłoszenia wycieczek wysyłać na adres: „Dom Wycieczkowy" Toruń, ulica Mickiewicza 51.

— **Zwierzęta egzotyczne w Polsce.** Najpopularniejszem niewątpliwie u nas zwierzęciem egzotycznem, pomimo wielu tysięcy, dzielących nas od jego podzwrotnikowej ojczyzny, — to nosorożec.

Z nosorożcem, choć nieżywym, spotykamy się stale w codziennem życiu. Zwierzątko to widnieje bowiem jako ochronna marka fabryczna na najlepszem mydle do prania, jakie posiadamy, na mydle „Mumka", wyrobu najstarszej w Polsce Pierwszej Krajowej Parowej Fabryki Mydła w Żywcu.

W ten sposób Nosorożec, stając na straży najlepszych wyrobów naszego przemysłu mydlarskiego, stał się prawdziwym ulubieńcem naszych kochanych gospoś.

RÓŻNE.

— **Epidemja pryszczycy.** W dniu wczorajszym władze weterynaryjne powiatu wileńsko-trockiego otrzymały informację o zanotowaniu w gm rzeszańskiej nowych zapadnięć krów na pryszczycę. W związku z powyższem wyjechała na teren, objęty tą epidemją, dr. weterynarji p. Mackiewicz.

Teatr i muzyka.

— **Teatr Polski sala „Lutnia".** Dziś Mieczysław Dowmunt i Helena Kamińska na czele zespołu Teatru Polskiego występują w komedji muzycznej W. Kollo „Tylko ty". Przy pulpicie M. Kochanowski, sztukę wyreżyserował K. Wyrwicz-Wichrowski.

— **„Król się bawi".** Zespół Teatru Polskiego pracuje nad wystawieniem wodewilu „Król się bawi" wymagającego wyjątkowo złożonego aparatu scenicznego.

— **Dodatek rewjowy.** Wobec powodzenia jakie wywołał dodatek rewjowy kierownictwo teatru dla większej atrakcyjności widowisk wprowadza z dniem dzisiejszym dodatek rewjowy Nr 2 z udziałem M. Dowmunta (ostatnie nowości rewjowe) H. Kamińskiej, K. Wyrwicz-Wichrowskiego, Z. Opolskiego i M. Dąbrowskiego. Dodatek ten grany będzie po komedji muzycznej „Tylko ty". Ceny pozostają bez zmiany.

Radjo.

PROGRAM STACJI WILEŃSKIEJ
Fala 435 mtr.
WTOREK 19 czerwca

13.00. Transmisja z Warszawy Sygnał czasu, hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. 17.00 — 17.15. Chwilka litewska. 17.15—17.30. Muzyka z płyt gramofonowych firmy Józef Weksler w Warszawie ul. Marszałkowska 132. 17.30—17.45. Komunikat Tow. Rolniczego. 17.45—18.10. „Co to jest życie moralne?" odczyt z cyklu „Życie moralne" wygłosi architekt Witold Małkowski. 18.15—19.00. Transmisja muzyki lekkiej z kawiarni B. Sztralla w Wilnie. 19.05—19.30. Audycja literacka. „Wiesław" K. Brodzińskiego w wykonaniu zespołu dramatycznego Rozgłośni Wileńskiej. 19.30. Komunikaty. 19.50—22.00. Transmisja z Poznania. Opera St. Moniuszki „Halka". 22.00—22.30. Transmisja z Warszawy. Sygnał czasu, komunikaty P. A. T., policyjny, sportowy i inne.

Na wileńskim bruku.

— **Biedny Mowsza.** Mowsza Terko zam. Bakszta 1, zameldował, że w czasie jego nieobecności skradziono mu przez okno 20 rb w złocie i złoty damski medjalonik wysadzany brylantami wart. 35 dolarów.

— **Futro i szynka ze śpiżarni.** Roman Szukiewicz zam. Orzeszkowej 11, zameldował, że ze śpiżarni jego zapomocą włamania dokonano kradzieży futra męskiego i szynki wart. 500 zł.

— **Drugi Mowsza.** Mowsza Krawiec zam. Ostrobramska 16, zameldował o kradzieży z jego mieszkania 2 zegarków wart. 700 zł.

— **Zaginięcie służącej.** Józef Rakowski nacz. Wydz. Samorządowego woj. wileńskiego zam. Św. Jakóbska 14, zameldował o zaginięciu jego służącej Jadwigi Ch chowny lat 27.

— **Nożownicy.** Leon Siemionow zam. Szkaplerna 45 i Józef Timofiejew zam. Raduńska 38-a, zadali kilka ciężkich ran nożem Wiktorowi Sienkiewiczowi zam. Sygnałowa 9. Poszwankowanego pogotowie ratunkowe odwiozło do szpitala św. Jakóba. W stanie nie budzącym obaw o życie.

SPORT.

Wyścigi konne.

Dzień VII.

Dobra pogoda, konkurs hippiczny dla pp. oficerów, gonitwa loteryjna, a i to, że był to ostatni dzień wyścigów złożyły się na to, że na torze wyścigowym zgromadziło się bardzo dużo publiczności. Wielu chciało koniecznie wygrać za 5 zł konia, inni znowu pokładali nadzieję na „totka", chcąc się odegrać, jak się mówi „odbić" przynajmniej swoje.

Jak się rzekło, wyścigi zostały poprzedzone konkursem hippicznym ciężkim dla pp. oficerów. T-wo ufundowało 3 nagrody honorowe. W konkursie wzięło udział 19 oficerów. Było 14 przeszkód wysokich do 1,2 met., szerokich 4 mtr., tempo 375 mtr. na minutę.

Pierwszą nagrodę zdobył por. Pietraszko z 23 p. Uł. na Ibisie, przechodząc bez błędu w haudicapi'e z czterema podwyższonemi o 10 cm. przeszkodami. Drugą nagrodę zdobył por. Kamionko z 13 p. Uł. na Nektarze, trzecią wreszcie por. Jankowski z 4 D.A.K u.

Po konkursie odbyły się wyścigi. W gonitwie pierwszej z płotkami o nagrodę 700 zł. na dystansie 2.400 mtr. pierwszy przyszedł Herburt por. M. Ignaczaka pod właścicielem, drugi St. Bronchit p. St. Bronikowskiego, pod por. Bohdanowiczem, trzeci wreszcie robiąc powszechny zawód Boston rtm. Cierpickiego pod właścicielem. Czas 3 min. Totalizator 35 zł.

W gonitwie drugiej płaskiej, o nagrodę 1500 zł., na dystansie 2100 mtr. pierwszy przyszedł Derwisz p. J. M. Falewicza pod Cherabinem, druga była Czarowna płk. Kozierowskiego pod Bewsem, a trzecim Pas d'Argent p. St. Bronikowskiego pod Koreckim. Była to gonitwa loteryjna. Zwycięski koń, w tym wypadku Derwisz przeszedł na własność Towarzystwa i został rozlosowany między szczęśliwymi i nieszczęśliwymi posiadaczami biletów pięciozłotowych.

Szczęśliwy los przypadł w udziale pp. Wójcickiej i Ławrynowiczowej ich bowiem bilet Nr 317, przyniół im konia. Czas 3,36 min. Totalizator 29—16—17.

W gonitwie trzeciej steeple chase o nagrodę 1000 zł. na dystansie 3200 mtr. pierwsza przyszła Umykaj Polmoodzie, stajni S-ki Lubelskiej, drugi przyszedł nieoczekiwanie Łatwy M. S. W. (4 p. Uł.) pod por. Antonem i trzecią Alba M. S. W. (4 p. Uł.) pod por. Budzyńskim. Czas 4,25 min. Totalizator 20.

W gonitwie czwartej płaskiej — pocieszenia z nagrodą 500 zł. na dystansie 1600 mtr. pierwsza przyszła Atlanta, st. S-ki Lubelskiej pod Kempą, druga była Fuga, grona ofic. 9 p. Strz. Konn. pod Koreckim i trzecia Bandurka, rtm. Dowgiałło i por. Juścińskiego pod Bensem. Czas 1,55 min. Totalizator 40, 18, 18.

W gonitwie piątej — steeple chase — pocieszenia o nagrodę 700 zł. na dystansie 3000 mtr. pierwsza przyszła Ma Coquine por. Jankowskiego pod właścicielem, drugi był Moment M. S. W. (9 p. Strz. Konn.) pod por. Bohdanowiczem. Czas 4,2 min. totalizator 48 zł.

W gonitwie szóstej z płotami pocieszenia o nagrodę 500 zł na dystansie 2100 mtr. Pierwsza przyszła Bajeczna, rtm. Dowgiałło i por. Juścińskiego, drugą była Eica, rtm. Dowgiałło i por. Juścińskiego. Czas 1,5 min. Totalizator 11 zł.

Takimi wynikami zakończył się ostatni dzień wyścigów w sezonie wiosennym.

Jak się dowiadujemy, podczas targów odbędą się w sierpniu wyścigi jesienne. O terminie rozpoczęcia powiadomimy.

Listy do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze!

Na podstawie Dekretu Prasowego P. Prezydenta Rzeczypospolitej, uprzejmie prosimy o umieszczenie niniejszego naszego sprostowania.

W Nr. 127 „Kur. Wileńskiego" w rubryce „Życie Białoruskie" podano niezgodą z prawdą notatkę o zmianach w Radzie „Praświety". Bowiem Centralnej Radzie „Praświety" jak również i Nadzorczej Radzie „Praświety", jako jedynym prawnym na zjeździe organizacji obranym Władzom T-wa nic niewiadomo o tych zmianach, o których podano we wspomnianej notatce. Prywatne zebranie trzech osób: wykluczonego z organizacji za nadużycia p. Teodora Wiernikowskiego, jego siostrzeńca p. Aleksandra Wiernikowskiego i płatnego instruktora p. Swiryda, bez powiadomienia władz T-wa i podania do gazet o miejscu, celu i dacie tak poważnego zebrania, na którem miano reorganizować całe T-wo — jest nieprawne i niezgodne ze statutem T-wa, przez Ministerstwo zatwierdzonym.

Natomiast Centralna Rada wspólnie z Radą Nadzorczą T-wa możliwie w najbliższej przyszłości podejmują się zwołania walnego zgromadzenia T-wa w celu radykalnej sanacji w organizacji.

Antoni Jakimowicz
prezes Rady Centralnej „Praświety".

Ruch wydawniczy.

— *Muzea regjonalne. Książka zbiorowa. Bibljoteka regjonalna, tom I. Wyd. Sekcji Powszechnych Uniwersytetów Regjonalnych Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych*

Spora, wytwornie wydana książka zawiera artykuły o służeniu Prawdzie A. Górskiego, o gieologji w muzeach regjonalnych J. Czarnockiego, o klimatologji W. Niebrzydowskiego. Dział botaniczny wziął na siebie p. Hrynieweicki a zoologiczny p. Jarczewski, spotykamy dalej nazwiska, F. Bujaka, A. Patkowskiego, A. Janowskiego, Danych—Fleszarowej i innych. Całość opracowana wyczerpująco i przez specjalistów każdego działu.

Drugi tom tejże Bibljoteki Regjonalnej zawiera kalendarz obrzędowy ludu polskiego, d-r Eugenjusz Frankowski prof Uniw. poznańskiego. Z licznemi, dostosowanemi ilustracjami daje spis i opis całorocznych obrzędów religijno obyczajowych w ziemiach rdzennie polskich bardzo zajmująco zestawionych.

Wśród pism.

„Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny".

Wyszedł z druku 3-ci zeszyt „Ruchu Prawniczego, Ekonomicznego i Socjologicznego". Na treść zeszytu składają się: Artykuły: Prof. Wł. L. Jaworski — Myśli o ustroju państwowym; Edw. Neymark—Reforma więziennictwa w Polsce; Prof. Z. Daszyńska Golińska—Mieszkanie jako problem polityki społecznej; W. Skrzywan—Barometry gospodarcze. Przegląd piśmiennictwa: 30 recenzyj i sprawozdań krytycznych z zakresu prawa, ekonomii i socjologji oraz bogata bibljografja odnośnej literatury polskiej i obcej. — Przegląd Prawodawstwa Skarbowego, Karnego Prawa i Procesu cywilnego oraz Kronika Ustawodawcza. — Sądownictwo: Przegląd Orzecznictwa karnego i cywilnego Sądu Najwyższego dla wszystkich ziem polskich, Orzecznictwo Najwyższego Trybunału Administracyjnego. — Kronika Ekonomiczna: rolnictwo, przemysł i górnictwo, handel, stosunki walutowe. Prenumerata roczna 20 zł. we wszystkich księgarniach.

Redakcja i Administracja Jagiellońska 3, Tel. 99. Czynna od godz. 9—3 ppoł. Naczelny redaktor przyjmuje od 2—3 ppoł. Redaktor działu gospodarczego przyjmuje od godz. 10 do 10.30 przed połud. we wtorki i piątki. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Administrator przyjmuje od 9—2 ppoł. Ogłoszenia przyjmują się od 9 — 3 ppoł. i 7 — 9 wiecz. Konto czekowe P. K. O. 80.750. Drukarnia — ul. św. Ignacego 5. Tel. 892.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnoszeniem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowy przed tekstem—25 gr., w tekście I i II str. — 30 gr., III i IV str. — 25 gr., za tekstem—10 gr., ogłoszenia mieszkaniowe—10 gr. (za wiersz petitowy) kronika rekl.—nadesłane—20 gr. (za wiersz redakcyjny), dla poszukujących pracy—50% zniżki, ogł. cyfrowe i tabelowe o 20% drożej, ogł. z zastrzeżeniem miejsca 10% drożej. Zagraniczne 50% drożej. Oddział w Grodnie— Orzeszkowej 5, tel. 366. Układ ogłoszeń 8-mio łamowy, na stronie IV 8-mio łamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Wydawca: „Kurjer Wileński", s-ka z ogr. odp. Tow. Wyd. „Pegaz". Druk. „Pax". ul. św. Ignacego 5. Redaktor odpowiedzialny Józef Jurkiewicz